

BÁO CÁO

**Tổng kết công tác bầu cử đại biểu Quốc hội khoá XIV
và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2016-2021**

Cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khoá XIV và Hội đồng nhân dân (HĐND) các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021 là sự kiện chính trị lớn, có ý nghĩa quan trọng, được Đảng và Nhà nước xác định là một nhiệm vụ trọng tâm của năm 2016; là đợt vận động, sinh hoạt dân chủ sâu rộng để sáng suốt lựa chọn, bầu được những đại biểu ưu tú, đại diện cho các tầng lớp nhân dân tại Quốc hội và HĐND các cấp.

Thực hiện Luật bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND, Chỉ thị số 51-CT/TW ngày 04 tháng 01 năm 2016 của Bộ Chính trị về lãnh đạo cuộc bầu cử và các văn bản hướng dẫn của Ủy ban thường vụ Quốc hội, Hội đồng bầu cử quốc gia, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và Ủy ban nhân dân (UBND) các cấp triển khai công tác bầu cử theo quy định; bố trí, hướng dẫn việc quản lý và sử dụng kinh phí tổ chức bầu cử; bảo đảm công tác thông tin, tuyên truyền, an ninh, an toàn và các điều kiện cần thiết khác phục vụ cuộc bầu cử.

Chính phủ báo cáo tổng kết công tác bầu cử đại biểu Quốc hội khoá XIV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021 (dưới đây gọi chung là công tác bầu cử) như sau:

I. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN CÔNG TÁC BẦU CỬ CỦA CHÍNH PHỦ, THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ

1. Về ban hành văn bản hướng dẫn công tác bầu cử

Sau khi Bộ Chính trị ban hành Chỉ thị số 51-CT/TW ngày 04 tháng 01 năm 2016 về lãnh đạo cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khoá XIV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021; Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội ban hành Nghị quyết ấn định và công bố ngày bầu cử, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã kịp thời ban hành các văn bản theo thẩm quyền:

- Thủ tướng Chính phủ ban hành Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 13 tháng 01 năm 2016 về tổ chức cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khoá XIV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021.

- Chính phủ trình Ủy ban thường vụ Quốc hội ban hành Nghị quyết số 1132/NQ-UBTVQH13 ngày 16 tháng 01 năm 2016 về hướng dẫn việc xác định dự kiến cơ cấu, thành phần và phân bổ số lượng người được giới thiệu ứng cử đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021.

- Chính phủ phối hợp với Ủy ban thường vụ Quốc hội, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ban hành Nghị quyết liên tịch số 11/2016/NQLT-UBTVQH-CP-ĐCTUBTWMTTQVN ngày 01 tháng 02 năm 2016 về quy trình hiệp thương lựa chọn, giới thiệu những người ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XIV và những người ứng cử đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021.

- Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo Bộ Nội vụ ban hành Thông tư số 02/TT-BNV ngày 01 tháng 02 năm 2016 về hướng dẫn nghiệp vụ công tác tổ chức bầu cử; Bộ Tài chính ban hành Thông tư số 06/2016/TT-BTC ngày 14 tháng 01 năm 2016 hướng dẫn việc lập dự toán, quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí bầu cử; Bộ Thông tin và Truyền thông ban hành Kế hoạch số 151/KH-BTTTT ngày 15 tháng 01 năm 2016 về thông tin, tuyên truyền cuộc bầu cử; Thanh tra Chính phủ ban hành Kế hoạch số 564/KH-TTCTP ngày 24 tháng 3 năm 2016 về kiểm tra, theo dõi, đôn đốc công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và Kế hoạch số 634/KH-TCCP ngày 30 tháng 3 năm 2016 về phối hợp tổ chức tiếp công dân, đảm bảo an ninh trật tự phục vụ cuộc bầu cử; Ban Thi đua - Khen thưởng Trung ương ban hành Hướng dẫn số 82/HD-BTĐKT ngày 20 tháng 01 năm 2016 thực hiện công tác thi đua, khen thưởng trong tổ chức bầu cử; đồng thời các Bộ, ngành Trung ương đã kịp thời có nhiều văn bản hướng dẫn và trả lời các địa phương về công tác bầu cử.

2. Về chỉ đạo, hướng dẫn và tập huấn nghiệp vụ bầu cử

Thủ tướng Chính phủ đã giao Bộ Nội vụ là cơ quan thường trực, chịu trách nhiệm tham mưu, giúp Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và Ủy ban nhân dân các cấp ban hành các văn bản hướng dẫn về bầu cử, thực hiện công tác bầu cử; kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện bảo đảm đúng các quy định về bầu cử; cụ thể như sau:

- Chỉ đạo, hướng dẫn các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương triển khai thực hiện các nội dung công tác bầu cử.

- Tổ chức 03 Hội nghị tập huấn nghiệp vụ công tác tổ chức bầu cử tại 3 khu vực Bắc - Trung - Nam. Tổng hợp và biên soạn tài liệu tập huấn nghiệp vụ bầu cử, phân công báo cáo viên có kinh nghiệm phổ biến, hướng dẫn những nhiệm vụ cụ thể của tổ chức phụ trách bầu cử, nhất là thành viên Tổ bầu cử. Tại Hội nghị tập huấn này, đã trao đổi, thảo luận về những tình huống, khả năng phát sinh và những bài học kinh nghiệm từ các cuộc bầu cử trước đây. Qua các Hội nghị này, Bộ Nội vụ và các cơ quan liên quan ở Trung

ương trực tiếp hướng dẫn, trả lời những kiến nghị của địa phương hoặc tiếp thu đề báo cáo các cơ quan có thẩm quyền xem xét, ban hành văn bản hướng dẫn bổ sung.

- Tổ chức 03 Hội nghị giao ban công tác bầu cử tại 3 khu vực Bắc - Trung - Nam, với sự tham gia của Ủy ban bầu cử cấp tỉnh, cấp huyện và cấp xã của 63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương để kịp thời đánh giá tình hình triển khai công tác bầu cử của các địa phương theo kế hoạch của Hội đồng bầu cử quốc gia; hướng dẫn, giải quyết các vấn đề vướng mắc, khó khăn phát sinh và đề xuất, kiến nghị của địa phương; đồng thời, tổng hợp báo cáo Hội đồng bầu cử quốc gia xem xét, có văn bản hướng dẫn bổ sung về công tác bầu cử.

3. Về công tác thông tin, tuyên truyền và bảo đảm thông tin liên lạc phục vụ bầu cử

Chính phủ, Thủ tướng giao Bộ Thông tin và Truyền thông chủ trì triển khai các công việc thông tin, tuyên truyền và bảo đảm thông tin liên lạc phục vụ bầu cử, trong đó:

- Chủ động tổ chức tập huấn cho phóng viên, biên tập viên của các cơ quan báo chí và đội ngũ thông tin cơ sở về công tác tuyên truyền bầu cử tại khu vực phía Bắc và phía Nam; lựa chọn 45 tư liệu ảnh về Chủ tịch Hồ Chí Minh với công tác bầu cử, xây dựng thành 01 bộ ảnh phục vụ cho các cuộc triển lãm về chủ đề này ở các địa phương.

- Phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương, Hội Nhà báo Việt Nam và các đơn vị chức năng thường xuyên có các hướng dẫn, chỉ đạo các cơ quan thông tấn, báo chí trong công tác thông tin, tuyên truyền về bầu cử tại các cuộc giao ban báo chí hàng tuần, chấn chỉnh một số cơ quan báo chí vi phạm quy định về đưa tin.

- Các cơ quan thông tấn, báo chí Trung ương và địa phương đã tập trung thông tin, tuyên truyền về mục đích, ý nghĩa của cuộc bầu cử; giới thiệu nội dung của Luật Tổ chức Quốc hội, Luật Tổ chức chính quyền địa phương, Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND; các văn bản hướng dẫn về bầu cử của Đảng, Ủy ban thường vụ Quốc hội và Hội đồng bầu cử; phong trào thi đua lập thành tích chào mừng cuộc bầu cử; biểu dương kịp thời những đơn vị và cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác bầu cử, nhất là ở biên giới, hải đảo, các vùng khó khăn, vùng có nhiều đồng bào dân tộc thiểu số và vùng có đông đồng bào theo các tôn giáo; tuyên truyền về nội dung các cuộc tiếp xúc cử tri, chương trình hành động của người ứng cử. Qua đó, nâng cao ý thức làm chủ, tinh thần dân chủ, tự giác của công dân, cơ quan, tổ chức trong thực hiện công tác bầu cử.

- Đến hết thời điểm bầu cử, 100% các cơ quan thông tấn, báo chí trong cả nước đã có tin, bài, xây dựng chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền về công tác bầu cử, với số lượng hơn 4.000 tin, bài về kết quả hiệp thương, lịch trình, thời gian các công việc liên quan đến công tác bầu cử, kết quả niêm yết danh sách, chương trình hành động của người ứng cử, công tác vận động bầu cử. Đặc biệt, các cơ quan báo chí đã phản ánh về công tác chuẩn bị, tâm tư, nguyện vọng của đồng bào, cử tri trong cả nước, tạo không khí vui tươi phấn khởi, để ngày bầu cử thực sự là ngày hội của toàn dân; trong đó một số cơ quan báo chí đã tuyên truyền tốt như: Báo Nhân dân, Đài Tiếng nói Việt Nam, Đài Truyền hình Việt Nam, Thông Tấn xã Việt Nam, Báo Đại biểu nhân dân, Báo điện tử Chính phủ, Báo Lao động, Báo Quân đội nhân dân, Báo Công an nhân dân, Báo điện tử Dân trí, Báo điện tử VietNamNet, Báo Tiền phong...

- Trên cơ sở các quy định của pháp luật về “Người ứng cử, đại diện cơ quan, tổ chức, đơn vị giới thiệu người ứng cử hoặc người được ủy nhiệm có quyền chứng kiến việc kiểm phiếu và khiếu nại về việc kiểm phiếu. Các phóng viên báo chí được chứng kiến việc kiểm phiếu”, Bộ Thông tin và Truyền thông đã có văn bản gửi Ủy ban bầu cử các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, tạo điều kiện để phóng viên các cơ quan báo chí chứng kiến việc kiểm phiếu để phản ánh trung thực kết quả việc kiểm phiếu.

- Thường xuyên kiểm tra nội dung thông tin phát sóng, đăng tải trên các báo, đài phát thanh, truyền hình Trung ương và địa phương, trang thông tin điện tử tổng hợp, mạng xã hội trực tuyến về các nội dung liên quan đến cuộc bầu cử; chỉ đạo, chấn chỉnh và xử lý kịp thời những sai phạm về đưa tin.

- Sau ngày bầu cử, tiếp tục chỉ đạo các cơ quan thông tấn, báo chí thông tin về thành công của cuộc bầu cử. Phối hợp với Văn phòng Hội đồng bầu cử quốc gia tổ chức họp báo công bố trên các phương tiện thông tin đại chúng về kết quả bầu cử. Điem báo dư luận trong và ngoài nước về kết quả bầu cử.

- Chỉ đạo các doanh nghiệp viễn thông bảo đảm thông tin liên lạc, thiết lập hạ tầng công nghệ thông tin, bưu chính, viễn thông bảo đảm thông tin, liên lạc thông suốt phục vụ bầu cử; tổ chức trưng bày tem bưu chính tuyên truyền về bầu cử và các nhà cung cấp dịch vụ viễn thông gửi hàng chục triệu tin nhắn đến các thuê bao điện thoại để vận động cử tri đi bầu cử.

- Tăng cường công tác an toàn thông tin trong suốt quá trình diễn ra bầu cử, tổ chức triển khai thực hiện các phương án kiểm soát tần số, bảo đảm an toàn mạng lưới viễn thông, mạng lưới internet và an toàn thông tin liên lạc; chỉ đạo giám sát cung cấp thông tin trên mạng; phòng, chống các sự cố mạng và tội phạm sử dụng mạng. Tổ chức ứng trực tiếp nhận, cảnh báo, điều phối và ứng cứu sự cố của toàn bộ mạng lưới điều phối, ứng cứu sự cố internet, bảo đảm sẵn sàng ứng phó với các sự cố an toàn thông tin. Kịp thời xử lý các nguồn phát tán thông tin trên mạng xuyên tạc, chống phá Đảng, Nhà nước.

4. Về công tác bảo đảm an ninh, trật tự, an toàn cho cuộc bầu cử

Để bảo đảm an ninh, trật tự, an toàn cho cuộc bầu cử, các Bộ, cơ quan chức năng đã triển khai các kế hoạch, công việc cụ thể sau:

- Đảng ủy Công an Trung ương ban hành Kế hoạch số 08-KH/ĐUCA ngày 25 tháng 02 năm 2016 về thực hiện Chỉ thị số 51-CT/TW của Bộ Chính trị, trong đó xác định 05 nhiệm vụ trọng tâm bảo đảm tuyệt đối an ninh, trật tự cuộc bầu cử. Bộ Công an ban hành Kế hoạch số 45/KH-BCA-A61 ngày 04 tháng 3 năm 2016 về bảo đảm an ninh, trật tự bầu cử, theo đó xác định 10 công tác trọng tâm bảo đảm tuyệt đối an ninh, an toàn cuộc bầu cử.

- Bộ Quốc phòng chủ động xây dựng kế hoạch, tổ chức luyện tập các phương án bảo vệ an toàn doanh trại, kho tàng nơi đóng quân, tăng cường tuần tra, canh gác, duy trì các chế độ trực chỉ huy, trực ban, trực sẵn sàng chiến đấu; có kế hoạch phối hợp với lực lượng công an, nắm chắc tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, xây dựng và triển khai kế hoạch bảo vệ an toàn tuyệt đối cuộc bầu cử, nhất là vào những thời điểm quan trọng, tại các địa bàn trọng yếu.

- Bộ Giao thông vận tải chủ động bảo đảm giao thông thông suốt phục vụ cho sinh hoạt, đi lại hàng ngày của nhân dân, nhất là trong ngày bầu cử 22/5/2016.

- Bộ Công an đã phối hợp với Bộ Quốc phòng và các cơ quan có liên quan triển khai quyết liệt lực lượng, phương tiện bảo đảm tuyệt đối an ninh, trật tự cho cuộc bầu cử, nhất là trong bối cảnh các thế lực thù địch, phản động đã triển khai nhiều hoạt động chống phá, kích động tẩy chay bầu cử, tuyên truyền, xuyên tạc, vu cáo quá trình tổ chức bầu cử, vận động, hậu thuẫn cho một số đối tượng chống đối chính trị trong nước tham gia tẩy chay bầu cử; cụ thể là:

+ Chủ động nắm tình hình, kịp thời phát hiện, đấu tranh, ngăn chặn và làm thất bại các âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch về cuộc bầu cử; phối hợp với các cơ quan liên quan giúp Hội đồng bầu cử quốc gia và các Ủy ban bầu cử các cấp ở địa phương xác minh lý lịch tư pháp những người ứng cử bảo đảm đúng tiêu chuẩn theo quy định.

+ Mở các đợt cao điểm tấn công trấn áp tội phạm, tệ nạn xã hội trong toàn quốc; tăng cường các mặt công tác quản lý hành chính về trật tự xã hội, nhất là công tác quản lý cư trú, đăng ký tạm trú, tạm vắng. Triển khai lực lượng, phương tiện và duy trì các tổ công tác tại các địa bàn trọng điểm; ngăn chặn kịp thời các hành vi lợi dụng dân chủ, nhân quyền, tự do tôn giáo để tiến hành chống phá, biểu tình, gây rối tại các điểm bầu cử; xây dựng kế hoạch bảo vệ nơi niêm yết danh sách người ứng cử, danh sách cử tri; quá trình vận

chuyển hòm phiếu và việc kiểm phiếu; chủ động phát hiện đấu tranh ngăn chặn kịp thời các hành vi vi phạm trong bầu cử (xóa, xé danh sách cử tri, người ứng cử, khẩu hiệu tuyên truyền cuộc bầu cử...).

+ Tăng cường công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ tại các điểm bầu cử; tổ chức 3.092 buổi tuyên truyền, phổ biến pháp luật, 1.863 lớp huấn luyện nghiệp vụ về phòng cháy, chữa cháy cho gần 100 nghìn người; kiểm tra an toàn về phòng cháy, chữa cháy 12.437 cơ sở, đặc biệt là tại các Tổ bầu cử.

5. Về công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo liên quan đến cuộc bầu cử

Tình hình khiếu kiện của công dân trước và trong thời gian bầu cử diễn ra phức tạp, nhiều đoàn đông người của các địa phương gây mất an ninh trật tự, tạo áp lực cho công tác tiếp công dân, nhất là tại Trụ sở tiếp công dân Trung ương tại Hà Nội.

Trước diễn biến phức tạp nêu trên, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo Thanh tra Chính phủ phối hợp với các cơ quan có liên quan tăng cường tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo; nắm chắc tình hình, tuyên truyền, vận động để công dân hiểu, chấp hành pháp luật; đồng thời, phát hiện và xử lý kịp thời các trường hợp lợi dụng, kích động công dân đi khiếu nại, tố cáo đông người hoặc có những hành vi quá khích làm ảnh hưởng đến an ninh, trật tự, nhất là trong thời gian bầu cử; lãnh đạo, chỉ đạo các cơ quan thanh tra kịp thời xử lý các đơn thư khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh liên quan đến người ứng cử; thành lập các đoàn công tác tại một số địa phương có diễn biến khiếu nại, tố cáo phức tạp để nắm tình hình và hướng dẫn công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo.

Thanh tra Chính phủ tiếp nhận 59 đơn tố cáo, phản ánh của công dân liên quan đến người ứng cử; trong đó có 54 đơn do Tiểu ban nhân sự và giải quyết khiếu nại tố cáo của Hội đồng bầu cử Quốc gia chuyển đến và 05 đơn do công dân trực tiếp gửi.

Qua xem xét, phân loại có 05/59 đơn liên quan đến người ứng cử đại biểu Quốc hội (02 đơn tố cáo về cùng 01 người ứng cử của Bộ, ngành Trung ương; 02 đơn tố cáo phản ánh về người ứng cử tại thành phố Hà Nội; 01 đơn tố cáo phản ánh người ứng cử tại tỉnh Lâm Đồng); Thanh tra Chính phủ đã chuyển 02 đơn đến cơ quan có thẩm quyền, chuyển trả 01 đơn và xem xét giải quyết 02 đơn (qua xem xét giải quyết thấy rằng tố cáo, phản ánh của công dân không có cơ sở; người bị tố cáo, phản ánh đủ điều kiện để ứng cử bầu đại biểu Quốc hội

khóa XIV). Còn lại 54/59 đơn liên quan người ứng cử đại biểu HĐND các cấp, Thanh tra Chính phủ chuyển đến Ban bầu cử cùng cấp để giải quyết theo quy định tại Điều 61 của Luật bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND.

6. Về bảo đảm kinh phí, hướng dẫn việc quản lý và sử dụng kinh phí bầu cử

Để bảo đảm kinh phí cho các Bộ, cơ quan và các địa phương tổ chức tốt cuộc bầu cử, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo Bộ Tài chính thực hiện việc tạm cấp đợt 1 (đầu tháng 3/2016) kinh phí bầu cử với số tiền là 595,36 tỷ đồng; tiếp đó tạm cấp kinh phí đợt 2 (đầu tháng 4/2016) là 385,136 tỷ đồng cho các Bộ, cơ quan và các địa phương.

Trên cơ sở phương án phân bổ được Hội đồng bầu cử quốc gia phê duyệt, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 640/QĐ-TTg ngày 20 tháng 4 năm 2016 về việc phân bổ kinh phí bầu cử với tổng số tiền là 1.500 tỷ đồng, trong đó: kinh phí phân bổ cho các địa phương là 1.365,84 tỷ đồng; kinh phí phân bổ cho các bộ, cơ quan Trung ương là 32,04 tỷ đồng và kinh phí dự phòng là 102,12 tỷ đồng.

Trên cơ sở số lượng thực tế của các tổ chức phụ trách bầu cử ở địa phương, Bộ Tài chính đã bổ sung (tháng 5/2016) số tiền là 46,068 tỷ đồng từ nguồn dự phòng được Hội đồng bầu cử quốc gia phê duyệt. Số kinh phí dự phòng còn lại là 56,049 tỷ đồng để bổ sung cho các nhiệm vụ phát sinh theo thực tế của các Bộ, cơ quan, địa phương.

Hiện nay, một số Bộ, cơ quan, địa phương có văn bản đề nghị bổ sung kinh phí phục vụ công tác bầu cử tăng thêm so với số đã được ngân sách Trung ương bổ sung. Sau khi có phê duyệt của Hội đồng bầu cử quốc gia và thẩm định của Bộ Tài chính, Thủ tướng Chính phủ sẽ xem xét, quyết định.

7. Về công tác thi đua, khen thưởng

Ban Thi đua - Khen thưởng Trung ương đã tổ chức phát động đợt thi đua cao điểm thực hiện tốt cuộc bầu cử, gắn với thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội và nhiệm vụ chính trị được giao ở các cấp, các ngành, các địa phương. Sau khi kết thúc bầu cử, các bộ, ngành, đoàn thể, địa phương đã tổ chức tổng kết, lựa chọn những tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác tổ chức bầu cử để có các hình thức khen thưởng phù hợp. Đến nay đã có 62 tỉnh, thành phố trình Thủ tướng Chính phủ tặng Bằng khen cho 310 tập thể và 186 cá nhân.

II. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN CÔNG TÁC BẦU CỬ CỦA ỦY BAN NHÂN DÂN CÁC CẤP

1. Về chỉ đạo, hướng dẫn công tác bầu cử ở địa phương

Sau khi Hội nghị toàn quốc về triển khai công tác bầu cử được tổ chức, các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã khẩn trương tổ chức Hội nghị triển khai công tác bầu cử ở địa phương. Các địa phương đã thành lập Ban chỉ đạo về tổ chức thực hiện công tác bầu cử; tổ chức Hội nghị quán triệt, Hội nghị tập huấn công tác bầu cử đến lãnh đạo chủ chốt, những người trực tiếp thực hiện công tác bầu cử tại các cấp, các ngành.

Trong quá trình thực hiện công tác bầu cử, Ban chỉ đạo các cấp và các tổ chức phụ trách bầu cử ở các địa phương đã phân công nhiệm vụ cụ thể cho các thành viên phụ trách theo địa bàn và lĩnh vực để bảo đảm thực hiện toàn diện, đồng bộ công tác bầu cử trên địa bàn. Tăng cường giám sát, kiểm tra công tác bầu cử của các ngành, các cấp; chủ động giải quyết các vướng mắc phát sinh; kịp thời báo cáo các vấn đề vượt thẩm quyền lên cấp trên để xem xét, giải quyết.

2. Về thành lập các tổ chức phụ trách bầu cử ở địa phương

UBND các cấp trong phạm vi nhiệm vụ được giao đã thành lập Ủy ban bầu cử, Ban bầu cử, Tổ bầu cử theo đúng tiến độ và thời gian quy định. Ở cấp tỉnh, cấp huyện đã thành lập các tiểu ban của Ủy ban bầu cử như: Tiểu ban nhân sự, Tiểu ban tuyên truyền và Tiểu ban an ninh để phục công tác chỉ đạo, tổ chức bầu cử.

3. Về công tác lập và niêm yết danh sách cử tri, người ứng cử

Căn cứ quy định của pháp luật về bầu cử, các văn bản hướng dẫn của cơ quan Trung ương, UBND cấp xã đã lập và niêm yết danh sách cử tri, người ứng cử, bảo đảm đầy đủ, chính xác, tạo điều kiện thuận lợi cho cử tri thực hiện quyền bầu cử. Nhìn chung, công tác lập và niêm yết danh sách cử tri, người ứng cử được các địa phương thực hiện tốt. Tại tất cả các trụ sở UBND cấp huyện, cấp xã và các điểm, khu đông dân cư đều niêm yết danh sách cử tri, người ứng cử đại biểu Quốc hội, người ứng cử đại biểu HĐND các cấp theo từng đơn vị bầu cử. Nhiều địa phương in ấn màu danh sách, tiểu sử người ứng cử theo từng cấp bầu cử, tạo thuận lợi cho cử tri xem xét, lựa chọn.

4. Về công tác bảo đảm các điều kiện, phương tiện vật chất kỹ thuật cho cuộc bầu cử ở địa phương

Công tác chuẩn bị các điều kiện vật chất, kỹ thuật phục vụ cuộc bầu cử được thực hiện tốt như: khắc con dấu của các tổ chức phụ trách bầu cử, in ấn tài liệu, băng rôn, khẩu hiệu tuyên truyền bầu cử, hòm phiếu, phiếu bầu, chuẩn bị địa điểm, phòng bỏ phiếu... Trước ngày bầu cử, tất cả các địa phương đã chỉ đạo hoàn tất các công việc chuẩn bị, bảo đảm các điều kiện, phương tiện vật chất, kỹ thuật cho ngày bầu cử.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN CUỘC BẦU CỬ

1. Các ưu điểm và kết quả đạt được

- Cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khoá XIV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021 đã được tổ chức đúng tinh thần chỉ đạo của Bộ Chính trị, bảo đảm dân chủ, bình đẳng, an toàn, tiết kiệm, đúng quy định và thực sự là ngày hội của toàn dân.

- Căn cứ Luật bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND, Chỉ thị của Bộ Chính trị, các nghị quyết của Ủy ban thường vụ Quốc hội và các văn bản hướng dẫn của Hội đồng bầu cử quốc gia, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương triển khai thực hiện công tác bầu cử đúng quy định; kịp thời ban hành các văn bản hướng dẫn, giải quyết các vướng mắc, khó khăn phát sinh trong quá trình tổ chức bầu cử.

- Công tác thông tin, tuyên truyền về bầu cử trên các báo chí và các phương tiện thông tin đại chúng, hệ thống thông tin cơ sở bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất và hiệu quả; đã tổ chức tốt công tác theo dõi, nắm tình hình đưa tin của các cơ quan báo chí, các phương tiện thông tin đại chúng để chỉ đạo, định hướng và chấn chỉnh kịp thời; bảo đảm thông tin liên lạc trong thời gian bầu cử được thông suốt, an toàn.

- Cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021 diễn ra trong điều kiện tình hình quốc tế và khu vực có nhiều diễn biến phức tạp, nhất là tình hình căng thẳng trên biển Đông và xung đột chính trị, khủng bố xảy ra tại nhiều vùng trên thế giới. Trong nước, bên cạnh những thuận lợi cũng có nhiều khó khăn, thách thức, các thế lực thù địch và phản động tiến hành các hoạt động chống Đảng và Nhà nước. Trước tình hình này, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo Bộ Quốc phòng, Bộ Công an phối hợp chặt chẽ với các bộ, ngành, địa phương triển khai nhiều phương án, kế hoạch bảo vệ; kịp thời phát hiện, đấu tranh, vô hiệu hóa nhiều âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, phản động, giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội, bảo đảm tuyệt đối an ninh, an toàn, không để bị động, bất ngờ và xảy ra sự việc bất thường trong quá trình tổ chức bầu cử.

- Chính phủ, Ủy ban thường vụ Quốc hội, Hội đồng bầu cử quốc gia, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và giữa các cấp, các ngành ở Trung ương, địa phương đã chủ động phối hợp chặt chẽ, thường xuyên ngay từ bước triển khai và trong suốt quá trình thực hiện công tác bầu cử, góp phần quan trọng vào thành công của cuộc bầu cử.

2. Một số hạn chế, tồn tại

- Luật bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND chưa phân định rõ thẩm quyền, trình tự, thủ tục giải quyết khiếu nại, tố cáo liên quan người ứng cử đại biểu Quốc hội (trong trường hợp nào thì do Hội đồng bầu cử quốc gia giải quyết, trường hợp nào do Ủy ban bầu cử giải quyết) và đối với khiếu nại, tố cáo liên quan đến người ứng cử đại biểu HĐND là cán bộ thuộc diện cấp trên quản lý (như trường hợp Chủ tịch UBND cấp xã bị tố cáo, nếu Ban bầu cử cấp xã giải quyết dẫn đến tình trạng thiếu khách quan, mặt khác còn vướng quy định của Luật tố cáo là trong trường hợp này do Chủ tịch UBND cấp huyện giải quyết).

- Một số nội dung văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của các cơ quan Trung ương còn thiếu thống nhất như một số biểu mẫu về bầu cử, việc lập danh sách cử tri, việc trang trí khu vực bỏ phiếu, phòng bỏ phiếu..., gây khó khăn nhất định trong quá trình triển khai thực hiện ở các địa phương.

- Một số nơi, thành viên Tổ bầu cử còn hạn chế về kỹ năng, nghiệp vụ thực hiện công tác bầu cử, đã để xảy ra một số trường hợp vi phạm pháp luật về bầu cử phải trình Hội đồng bầu cử quốc gia hủy bỏ kết quả bầu cử để tổ chức bầu cử lại.

- Trong bối cảnh ngân sách nhà nước còn khó khăn nên Hội đồng bầu cử quốc gia và Chính phủ chưa bảo đảm đầy đủ kinh phí bầu cử theo đề nghị của các địa phương. Kinh phí bầu cử cấp cho các bộ, ngành, địa phương tuy đã tăng nhiều so với cuộc bầu cử năm 2011 nhưng chưa đáp ứng được theo đề nghị của một số bộ, ngành, địa phương, nhất là đối với các địa phương thu ngân sách khó khăn.

IV. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Về Luật bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND và các văn bản hướng dẫn của cơ quan Trung ương về công tác bầu cử

Qua thực tiễn triển khai cuộc bầu cử lần này cho thấy Luật bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND năm 2015 (gọi tắt là Luật bầu cử năm 2015) và các văn bản liên quan còn một số nội dung chưa phù hợp với thực tiễn, cần sửa đổi, bổ sung, cụ thể là:

- Đối với Luật bầu cử năm 2015:

+ Sửa đổi, bổ sung Điều 34 của Luật bầu cử năm 2015 theo hướng quy định trường hợp bỏ phiếu nơi khác mà trong cùng một huyện thì vẫn được bầu cử đại biểu HĐND huyện. Theo quy định của Luật hiện hành thì dù đi bỏ phiếu nơi khác trong cùng một huyện (từ xã này sang xã khác) nhưng không được bầu cử đại biểu HĐND huyện là chưa phù hợp.

+ Nghiên cứu quy định thời điểm kết thúc bỏ phiếu tại Điều 71 của Luật bầu cử năm 2015 theo hướng đối với khu vực bỏ phiếu đã có 100% cử tri đi bầu thì có thể cho kết thúc việc bỏ phiếu.

+ Sửa đổi khoản 2 Điều 79 của Luật bầu cử năm 2015 theo hướng trong cuộc bầu cử đầu tiên, nếu số người trúng cử đại biểu HĐND chưa đủ hai phần ba số lượng đại biểu được bầu đã ấn định cho đơn vị hành chính thì mới tiến hành bầu cử thêm ở đơn vị hành chính đó. Nếu quy định như Luật hiện hành sẽ dẫn đến nhiều đơn vị bầu cử phải bầu thêm, trong khi việc không tiến hành bầu cử thêm ở các đơn vị bầu cử này không ảnh hưởng đến công tác kiện toàn HĐND, UBND ở các cấp hành chính.

+ Phân định rõ thẩm quyền giải quyết khiếu nại, tố cáo liên quan người ứng cử Đại biểu Quốc hội, theo đó Hội đồng bầu cử quốc gia giải quyết các khiếu nại, tố cáo liên quan nhân sự ứng cử là cán bộ do Trung ương giới thiệu và nhân sự do địa phương giới thiệu nhưng thuộc diện Trung ương quản lý; Ủy ban bầu cử cấp tỉnh giải quyết khiếu nại, tố cáo đối với nhân sự do địa phương giới thiệu còn lại.

+ Bổ sung quy định về trình tự thủ tục giải quyết khiếu nại, tố cáo liên quan đến nhân sự ứng cử đại biểu Quốc hội, đại biểu HĐND các cấp, trong đó quy định đầy đủ quy trình để giải quyết, bao gồm thụ lý, thành lập tổ công tác, tiến hành kiểm tra, xác minh, kết luận, ra quyết định giải quyết và xử lý vi phạm theo quy định.

- Đối với các văn bản hướng dẫn của các cơ quan Trung ương về bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND các cấp, đặc biệt là các biểu mẫu bầu cử cần được ban hành sớm, thống nhất về nội dung ngay từ đầu, tránh sửa đổi, bổ sung nhiều lần nhằm tạo thuận lợi cho các địa phương trong quá trình thực hiện các bước của công tác bầu cử.

- Nghiên cứu sửa đổi, bổ sung một số nội dung về lập danh sách cử tri, viết thẻ cử tri; việc quản lý, sử dụng các tài liệu liên quan đến bảo mật thông tin của đơn vị quân đội khi bàn giao cho Ủy ban bầu cử địa phương bảo đảm về bí mật quân sự.

2. Về quy trình tổ chức cuộc bầu cử:

Có nhiều địa phương đề nghị Hội đồng bầu cử quốc gia cần sớm phân bổ số lượng đại biểu, cơ cấu thành phần đại biểu Quốc hội để các địa phương chủ động trong công tác dự kiến nhân sự ở địa phương. Sau khi công bố danh sách chính thức những người ứng cử đại biểu Quốc hội thì cần sớm gửi danh sách những người ứng cử do Trung ương giới thiệu về địa phương để kịp thời in ấn danh sách, tiểu sử tóm tắt và tiến hành niêm yết theo quy định của Luật.

Các cơ quan Trung ương cần sớm tổ chức hội nghị triển khai, tập huấn công tác bầu cử để các địa phương tiến hành tập huấn cho cấp tỉnh, cấp huyện, cấp xã trên địa bàn. Trong quá trình tổ chức công tác bầu cử, các cơ quan trung ương cần phối hợp tổ chức các đợt giao ban thực hiện công tác bầu cử để kịp thời giải quyết các vướng mắc, khó khăn phát sinh trong quá trình thực hiện công tác bầu cử của các địa phương.

Trên đây là Báo cáo của Chính phủ tổng kết công tác bầu cử đại biểu Quốc hội khoá XIV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021./.

Nơi nhận:

- Ủy ban thường vụ Quốc hội;
- Hội đồng bầu cử quốc gia;
- Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam;
- Thủ tướng, các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- Các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc CP;
- Ban Công tác đại biểu;
- Văn phòng Hội đồng bầu cử quốc gia;
- VPCP: BTCN, các PCN, các Vụ: TH, PL;
- Lưu VT, V.III (3b). 55

**TM. CHÍNH PHỦ
KT. THỦ TƯỚNG
PHÓ THỦ TƯỚNG**

Trương Hòa Bình